

NEOPRÁVNENÉ ZVEREJNENIE ZVUKOVO-OBRAZOVÝCH ZÁZNAMOV ZABEZPEČENÝCH NA ZÁKLADE PRÍKAZU SÚDU

Príkaz súdu na použitie informačno-technických prostriedkov nie je konaním o trestnom obvinení, a preto ním nemôže dôjsť k porušeniu práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ak v dôsledku použitia informačno-technických prostriedkov došlo k zvukovo-obrazovému záznamu osoby, vo vzťahu ku ktorej príkaz súdu nesmeroval, vydanie príkazu nepredstavuje porušenie základného práva tejto osoby na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Neoprávnené zverejnenie zvukovo-obrazových záznamov zabezpečených na základe príkazu súdu v prípravnom konaní je spôsobilé zasiahnuť do základného práva podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Osoba dotknutá takýmto zásahom sa svojich práv môže domáhať trestným oznámením alebo postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Neoprávnené zverejnenie obrazovo-zvukových záznamov môže byť posúdené ako nesprávny úradný postup, ktorý podľa tohto zákona zakladá osobitný nárok na náhradu škody. Súčasťou tohto nároku nie je len náhrada skutočnej škody a ušlého zisku, ale aj nárok na to, aby bolo konštatované porušenie práva, keďže všeobecný súd sa musí primárne vysporiadať s jeho základom tak, že musí určiť, či konanie orgánov štátu bolo nesprávnym, a teda protiprávnym úradným postupom.

(Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 637/2022 z 24. novembra 2022)

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **F. R.**, zastúpeného KALLAN Legal s. r. o., Súmravná 25, Bratislava, IČO 52 304 604, proti príkazom na vyhotovenie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov Okresného súdu Nitra z 18. apríla 2021 a zo 4. júla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **odmieta.**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručitou ústavnému súdu 17. decembra 2021 v znení jej doplnení doručených 9. mája a 26. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na súdnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru príkazmi sudcu pre prípravné konanie na vyhotovenie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov v trestnom konaní, ktoré žiada zrušiť. Okrem toho sťažovateľ žiada finančné zadost'učinenie v sume 33 000 eur.

II.

2. Uznesením vyšetrovateľa zo 4. januára 2021 bolo začaté trestné stíhanie pre prečin pytliactva podľa § 310 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, v ktorom prokurátor podal okresnému súdu návrh na vydanie príkazu na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov v exteriéri a v ktorom okresný súd tomuto návrhu namietaným príkazom z 18. apríla 2021 vyhovel. Na podnet vyšetrovateľa, dôvodiac podozrením z páchania trestného činu legalizácie výnosov z trestnej činnosti, podal prokurátor okresnému súdu návrh na vydanie príkazu na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov v interiéri poľovníckej chaty, ktorému bolo namietaným príkazom 4. júla 2021 vyhovené. Vyšetrovateľ 20. októbra 2021 doručil príslušnému orgánu podľa § 114 ods. 8 Trestného poriadku žiadosť o zničenie záznamov získaných informačno-technickými prostriedkami, keďže sa nimi nepodarilo zistiť skutočností pre trestné stíhanie prečinu pytliactva. Koncom októbra 2021 došlo k úniku utajovaných skutočností z vyšetrovacieho spisu a 25. októbra 2021 k prvej medializácii vyhotovených obrazovo-zvukových záznamov, na ktorých bol rozpoznateľne zachytený aj sťažovateľ.

3. Uznesením krajskej prokuratúry zo 16. novembra 2021 bolo zrušené uznesenie o začatí trestného stíhania zo 4. januára 2021 pre nezákonnosť, ktorá spočívala (i) v nesprávnej kvalifikácii skutku pre nedostatok kvalifikačného predpokladu závažnejšieho spôsobu konania, (ii) v absencii náležitostí uznesenia o začatí trestného stíhania, (iii) nedostatku podozrenia zo spáchania skutku v operatívnych zisteniach polície pred uznesenia o začatí trestného stíhania a (iv) v postupe vyšetrovateľa po začatí trestného konania. Krajský prokurátor tiež konštatoval, že ak by aj vyšetrovateľ skutok správne kvalifikoval, nebolo by možné vyhotoviť obrazovo-zvukové záznamy podľa § 114 ods. 1 Trestného poriadku. V závere zdôraznil, že nebolo správne skutok kvalifikovať ako podozrenie z prečinu legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, čo bolo základom druhého príkazu na vyhotovovanie obrazovo-zvukových záznamov v interiéri.

4. V súvislosti s vydaním nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a postupom vyšetrovateľa po začatí trestného konania bol sťažovateľ ako poškodený krajskou prokuratúrou 12. apríla 2022 upovedomený o vznesení obvinenia vyšetrovateľovi pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa, pričom generálny prokurátor 12. augusta 2022 zamietol sťažnosť vyšetrovateľa proti vzneseniu obvinenia a konštatoval dôvodnosť jeho trestného stíhania.

III.

5. V prvom rade sťažovateľ poukazuje na to, že z objektívnych dôvodov nemôže označiť a pripojiť namietané príkazy, ktorými malo dôjsť k zásahu do jeho ústavných práv, čo však nemôže byť kladené na jeho ťarchu, pretože by to znamenalo odopretie spravodlivosti. Sťažovateľ v trestnej veci vedenej pre prečin pytliactva nie je oprávnený nazeráť do vyšetrovacieho spisu a len na základe verejne dostupných informácií identifikoval namietané príkazy. Sťažovateľ tvrdí, že trestné stíhanie pre prečin pytliactva bolo začaté iba na

ten účel, aby mohli byť vyhotovené obrazovo-zvukové záznamy z pol'ovnickej chaty, pričom sa vedelo, že sa tam stretáva s inými verejne známymi osobami, aby tieto mohli byť následne medializované. Sťažovateľ poukazuje aj na zaujatosť vyšetrovateľa, ktorý začal trestné stíhanie pre prečin pytliactva, pričom ide o prvý prípad tohto trestného činu, ktorý vyšetrovala špecializovaná zložka polície.

6. Sťažovateľ tvrdí, že zo zrušujúceho uznesenia krajského prokurátora možno vyvodit', že vyšetrovateľ úmyselne použil nesprávnu právnu kvalifikáciu, aby bolo možné vyhotovovať obrazovo-zvukové záznamy v obydlí podľa § 114 ods. 1 Trestného zákona. Avšak ani účelová nadkvalifikácia trestného činu neumožňovala vydanie namietaného príkazu, čo konštatoval aj krajský prokurátor. Okresný súd vydaním namietaného príkazu legitimizoval nezákonný postup vyšetrovateľa pri vydaní uznesenia o začatí trestného stíhania.

7. Podľa sťažovateľa z medializovaných informácií vyplýva, že namietaný príkaz musel byť podľa § 114 ods. 3 Trestného zákona predĺžovaný. Vyšetrovateľ, prokurátor a aj sudca pre prípravné konanie museli vedieť, že dosiaľ vyhotovené obrazovo-zvukové záznamy nenasvedčovali spáchaniu trestného činu pytliactva ako legitímnemu dôvodu nasadenia informačno-technických prostriedkov. Aj napriek tomu došlo k opakovanému predĺžovaniu nasadenia týchto prostriedkov. O nelegitímnom a účelovom celi monitorovať komunikáciu sťažovateľa svedčí aj to, že vyšetrovateľ po ukončení vyhotovovania záznamov nosiče a ich prepisy nepredložil príslušnému prokurátorovi, ale vecne nepríslušnému úradu špeciálnej prokuratúry s cieľom predĺžiť väzobné stíhanie iných osôb a oboznámiť média a iné nepovolane osoby s utajovanými skutočnosťami.

IV.

8. Sťažovateľ identifikuje porušenie označených práv v tom, že neexistoval právny základ na vydanie namietaných príkazov a že obrazovo-zvukové záznamy realizované v rámci informačno-technických prostriedkov boli neoprávnene zverejnené v médiách. Vzhľadom na sťažnostnú argumentáciu a namietané porušenie označených práv bolo potrebné posúdiť, či (i) namietanými príkazmi došlo k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie a na súdnu ochranu, (ii) namietanými príkazmi došlo k neoprávnenému zásahu do jeho súkromného a rodinného života a (iii) únikom utajovaných skutočností a ich medializáciou došlo k neoprávnenému zásahu do jeho súkromného a rodinného života.

9. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru treba uviesť, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o použití informačno-technických prostriedkov, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom, t. j. konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci rozhodovania o použití informačno-technických prostriedkov preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže oblasť ochrany konkrétnych práv, do ktorých môže byť pri nasadení informačno-technických prostriedkov neoprávnene zasiahnuté, upravujú nielen iné ustanovenia dohovoru, ale aj ústavy (sťažovateľom označený čl. 8 dohovoru a čl. 19 ods. 2 ústavy). Nejde o poskytovanie ochrany základnému právu na súdnu ochranu. Vydávanie príkazu predstavuje poskytovanie procesných garancií základným právam hmotnej povahy. Pri námietke o porušení práva na súdnu ochranu treba zdôrazniť, že okresný súd namietaným príkazom nerozhodoval o právach sťažovateľa v konaní pred súdom tak, ako to predpokladá čl. 46 ods. 1 ústavy. Úloha okresného súdu nespočívala v poskytnutí súdnej ochrany sťažovateľovi, ale vo vyhodnotení splnenia podmienok na vydanie príkazu na vyhotovovanie

obrazovo-zvukových záznamov, teda v poskytnutí garancií ústavným právam podľa čl. 8 dohovoru a čl. 19 ods. ústavy.

10. Sťažovateľom označené práva na spravodlivé súdne konanie a súdnu ochranu sú výsledkové práva, pri ktorých sa posudzuje spravodlivosť konania ako celku, a keďže proti sťažovateľovi sa nevedelo a ani nevedie trestné konanie pred súdom pre skutok, na ktorého odhalenie boli nasadené informačno-technické prostriedky, nemohlo dôjsť k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie a práva na súdnu ochranu. Ústavná sťažnosť preto bola vo vzťahu k namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnená.

11. K námietke o neoprávnenom zásahu do súkromného a rodinného života namietanými príkazmi treba uviesť, že čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru nezaručujú absolútnu ochranu súkromného a rodinného života, ale priznávajú ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Sú teda možné také zásahy do súkromného a rodinného života, ktoré sú oprávnené. Pod neoprávneným zasahovaním treba rozumieť také zasahovanie, ktoré nemá základ v zákonnej úprave, nesleduje ustanovený cieľ, nedbá na podstatu a zmysel obmedzovaného základného práva alebo nie je nevyhnutným a primeraným opatrením na dosiahnutie ustanoveného cieľa. Priestor súdu na vyhodnocovanie dôvodnosti návrhu na vydanie príkazu nie je porovnateľný s priestorom vyšetrovateľa a hlavne prokurátora. Úloha súdu pri rozhodovaní o návrhu na vydanie príkazu smeruje ku kontrole toho, aby vyhotovovanie záznamov nebolo len náhodným monitorovaním konkrétnych osôb. Nejde o vyhodnocovanie výsledkov operatívnych zistení v miere prieskumu potrebného na rozhodnutie o vine. K tomu možno doplniť, že nie je správne tvrdenie sťažovateľa, že ani nadkvalifikácia sťažovaného skutku neumožňovala vydať príkaz spojený so vstupom do obydľia, keď ten bol v druhom podnete vyšetrovateľa odôvodnený podozrením z páchania trestnej činnosti legalizácie výnosov z trestnej činnosti, čo podľa § 114 ods. 2 Trestného poriadku umožňuje takýto príkaz vydať.

12. Sťažovateľ v konečnom dôsledku ani činnosť súdu v súvislosti s vydaním príkazu nenamieta a opiera sa o to, že v súvislosti s trestným konaním, v ktorom boli vydané príkazy, sa vedie ďalšie trestné stíhanie proti vyšetrovateľovi, ktorý vydal uznesenie o začatí trestného stíhania. Existuje teda dôvodné podozrenie, že za nezákonnosť uznesenia o začatí trestného stíhania, nezákonnosť vedenia trestného konania a za nezákonne vyhotovené obrazovo-zvukové záznamy zodpovedá trestne stíhaný vyšetrovateľ, a preto ústavná sťažnosť smeruje proti orgánu, ktorý nemohol svojimi rozhodnutiami zasiahnuť do označených práv sťažovateľa. K tomu možno doplniť, že nezákonnosť príkazov bola konštatovaná uznesením krajskej prokuratúry o zrušení uznesenia o začatí trestného stíhania, čím boli eliminované ich negatívne účinky, ktoré dopadli na sťažovateľa a ktoré mohol pociťovať ako zásah do základných práv. Navyše požadované zrušenie namietaných príkazov by nijako neovplyvnilo súčasné postavenie sťažovateľa. Pokiaľ sťažovateľ vo vzťahu k námietke o neoprávnenom zásahu do súkromného života únikom utajovaných skutočností označil za porušovateľa okresný súd, tak medzi namietanými príkazmi a sťažovateľovými základnými právami absentuje priama súvislosť. Samotnými príkazmi a postupom okresného súdu nemohlo dôjsť k úniku utajovaných skutočností, a preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu porušenia označených práv podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru únikom

utajovaných skutočností odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnená.

13. Treba zvýrazniť, že argumentácia sťažovateľa smeruje predovšetkým k tomu, že k zásahu do jeho základných práv malo dôjsť v dôsledku nezákonného úniku záznamov, ktoré mali zostať utajené. Ich vyzradením nepovolaným osobám a následnou medializáciou však nemohlo dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie sťažovateľa namietaným príkazom okresného súdu. Nie je však v súlade s princípom subsidiarity právomoci ústavného súdu, aby bol prvou inštanciou, ktorá by mala rozhodovať o možnom porušení týchto osobnostných práv bez znalosti skutkového stavu za súčasnej existencie orgánov verejnej moci s ich osobitnými právomocami, ale aj množstva hmotnoprávných a procesnoprávných konštrukcií a inštitútov, ktorých súhrn vytvára právne prostriedky na ochranu základných práv. Sťažovateľ má k dispozícii iné právne prostriedky, ktoré mu poskytujú možnosť účinne brániť ústavou zaručené základné práva, pokiaľ sa domnieva, že postupom (ktorý výslovne v ústavnej sťažnosti ani neoznačil ako zásah do svojich práv) orgánov verejnej moci boli tieto jeho práva porušené. V trestnom konaní vedenom proti vyšetrovateľovi, ktorý vydal uznesenie o začatí trestného stíhania, má sťažovateľ postavenie poškodeného, čo mu umožňuje uplatniť si nárok na náhradu škody.

14. Nároky na náhradu spôsobenej ujmy spočívajúcej v medializácii jeho komunikácie si sťažovateľ môže uplatniť prostredníctvom zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti štátu“), ktorý postihuje akýkoľvek výkon verejnej moci, ktorým nie je len rozhodovanie, ale aj úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb. Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona o zodpovednosti štátu štát zodpovedá za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci nesprávnym úradným postupom pri výkone verejnej moci. Pojem nesprávny úradný postup § 9 ods. 1 zákona o zodpovednosti štátu definuje široko a otvorene len použitím tohto pojmu „nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci“ s následným demonštratívnym výpočtom okolností, ktoré možno posúdiť ako nesprávny úradný postup, a taxatívnym výpočtom okolností, ktoré za nesprávny úradný postup považovať nemožno.

15. Zverejnením obrazovo-zvukových záznamov mohlo dôjsť k nesprávnemu výkonu verejnej moci zo strany štátu, ktorý bol povinný zdržať sa ich šírenia. Podstatou ústavnoprávnej námietky sťažovateľa je preto nesprávny úradný postup orgánov verejnej moci, ktorý možno podriaďiť pod § 9 ods. 1 zákona o zodpovednosti štátu. Na tomto nemení nič ani § 9 ods. 3 zákona o zodpovednosti štátu, ktorý ako podmienku nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa stanovuje výsledok vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa prokurátorom. Takáto podmienka sa vzťahuje len na porušenie povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť pri výkone verejnej moci alebo zbytočné priťahy.

16. Nesprávny úradný postup podľa § 15 ods. 1 zákona o zodpovednosti štátu zakladá osobitný nárok na náhradu škody, ktorý si možno uplatniť žiadosťou o jeho predbežné prerokovanie na príslušnom orgáne, ktorým je orgán konajúci v mene štátu podľa § 4 zákona o zodpovednosti štátu. Ak orgán konajúci v mene štátu takýto nárok na náhradu škody v celom rozsahu neuspokojí, môže sa sťažovateľ ako poškodený domáhať uspokojenia nároku na súde (§ 16 ods. 4 zákona o zodpovednosti štátu). Súčasťou tohto nároku nie je len náhrada skutočnej škody a ušlého zisku, ale aj nárok na to, aby bolo konštatované porušenie práva, keďže

všeobecný súd sa musí primárne vysporiadať s jeho základom tak, že musí určiť, či tvrdené konanie orgánov štátu bolo nesprávnym, a teda protiprávnym úradným postupom.

17. Okrem toho, ak došlo k nesprávnemu úradnému postupu a iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadost'učinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa poškodenému aj nemajetková ujma v peniazoch (§ 17 ods. 2 zákona o zodpovednosti štátu). Z toho plynie, že sťažovateľom tvrdené porušenie základných práv možno v podústavnom práve podriaadiť pod nesprávny úradný postup podľa zákona o zodpovednosti štátu. Pre tento tvrdený nesprávny úradný postup orgánov, ktoré neboli schopné zdržať sa šírenia obrazovo-zvukových záznamov, si sťažovateľ môže uplatniť svoj nárok, ktorého súčasťou môže byť aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy tak, ako si ju uplatnil v podobe finančného zadost'učinenia v ústavnej sťažnosti. Pritom mu nič nebráni v tom, aby v prípadnej žalobe namietať porušenie tých základných práv, ktorých porušenie namieta aj v ústavnej sťažnosti.

18. Možnosť uplatniť si porušenie sťažovateľom označených ústavných práv podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru v rovine podústavného práva s priznaním finančného zadost'učinenia je zrejmá aj z praxe všeobecných súdov. V tejto súvislosti možno spomenúť rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 14C/161/2003 z 15. decembra 2016 (potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co/252/2017 z 23. mája 2018, dovolanie žalovaného štátu odmietnuté uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Cdo/306/2019 z 28. marca 2022), ktorým súd určil, že právo na ochranu osobnosti žalobkyň podľa § 11 Občianskeho zákonníka bolo štátom porušené odpočúvaním ich telefonických rozhovorov bez zákonného dôvodu s tým, že žalovaným bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy.

19. Podľa § 67 zákona o ústavnom súde k tomuto rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudca Peter Straka.

Odlišné stanovisko sudcu Petra Straku k výroku a odôvodneniu uznesenia ústavného súdu č. k. III. ÚS 637/2022 z 24. novembra 2022

1. V súlade s § 67 ods. 1 zákona o ústavnom súde pripájam k uzneseniu ústavného súdu č. k. III. ÚS 637/2022 z 24. novembra 2022 odlišné stanovisko.

2. Okolnosti preskúmvanej veci v rámci predbežného prerokovania podľa môjho názoru neodôvodňovali odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej. Z obsahu sťažnosti, jej doplnenia a príloh vyplýva, že súd vydal príkaz na vyhotovovanie obrazových, zvukových a obrazovo-zvukových záznamov na poľovníckej chate, ktorú navštevoval aj sťažovateľ. Sťažovateľ namieta, že trestný čin pytliactva bol po skutkovej stránke vymyslený a po právnej stránke účelovo nadkvalifikovaný (odôvodnenie so zbraňou ako závažnejší spôsob spáchania trestného činu pytliactva posúdila neskôr nadriadená prokuratúra s artikuláciou, že v tomto kontexte sa zbraň predpokladá proti telu človeka, a nie zvierat'a), a to len preto, aby sa dosiahlo nasadenie informačno-technických prostriedkov (ďalej len „ITP“), za čo mal byť konajúci vyšetrovateľ aj obvinený z trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa. Sťažovateľ poukázal vo všeobecnosti na význam súkromia a vyjadril osobitné znepokojenie nad tým, že je lídrom najväčšej opozičnej parlamentnej strany a že išlo o zámernú diskreditáciu jeho osoby umocnenú zneužitím štátnych orgánov a inštitútov trestného práva. Zámer poškodiť ho dokumentoval tým, že nahrávky, ktoré boli založené na utajovaných skutočnostiach, boli odovzdané v rozpore so zákonom médiám, ktoré tieto zverejnili. Konkrétne označil reportáž

komentátora T.: „Chata Ficovi nemohla ublížiť“, v ktorom reportér konštatoval, že „Zámer ublížiť Smeru a spol. zjavne nevyšiel.“.

3. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného namieta porušenie svojho základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, a to príkazom súdu na vyhotovovanie obrazových, zvukových a obrazovo-zvukových záznamov. Súd mal podľa sťažovateľa príkaz vydať bez právneho základu. Sťažovateľ okrem iného odkázal na nález ústavného súdu č. k. I. ÚS 274/05.

4. Vzhľadom na názor väčšiny senátu, že sťažovateľ v konečnom dôsledku ani činnosť súdu nenamieta, bolo podľa môjho názoru dôležité v štádiu predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti vyhodnotiť, či namietaný príkaz súdu na použitie ITP principiálne prichádza do úvahy ako predmet namietaného porušenia referenčných noriem. Na tento účel považujem za potrebné poukázať na súvisiacu judikatúru nielen ústavného súdu, ale aj Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Tak ústavný súd, a to nielen v sťažovateľom označenom náleze č. k. I. ÚS 274/05, ako aj ESLP už viackrát vyslovili porušenie čl. 8 dohovoru už len tým, že súdy príkazy na použitie ITP náležite neodôvodnili vlastným autentickým záverom, keď napr. odkázali len na údaje v žiadostiach policajných zložiek či prokuratúry. V náleze č. k. I. ÚS 274/05, ktorý sa stal judikatúrnym rámcom pre neskoršie nálezy ústavného súdu, ústavný súd konštatoval, že „Preskúmateľnosť dôvodnosti vydania súhlasu či príkazu si vyžaduje relevantnú konkrétnu vysvetľujúcu argumentáciu, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre tento zásah do práva na súkromie. Bez takéhoto odôvodnenia opierajúceho sa o konkrétne skutočnosti je súhlas či príkaz spravidla nepreskúmateľný.“ ESLP vyslovil porušenie čl. 8 dohovoru s nasledujúcim odôvodnením (i. a.): «V tomto prípade boli štyri príkazy na tajné sledovanie vydané vyšetrojúcim sudcom Krajského súdu v Záhrebe vo vzťahu k sťažovateľovi v podstate založené iba na vyhlásení odkazujúcim na existenciu žiadosti OSCOC o použitie tajného dohľadu a zákonná veta, že „vyšetrovanie by nebolo možné viesť inými prostriedkami alebo by to bolo mimoriadne náročné“... Neboli poskytnuté žiadne skutočné podrobnosti na základe konkrétnych skutočností prípadu a konkrétnych okolností svedčiacich o pravdepodobnom dôvode domnievať sa, že trestné činy boli spáchané a že vyšetrovanie nebolo možné viesť inými, menej rušivými prostriedkami.» (rozsudok ESLP z 15. 1. 2015 vo veci Dragojevič proti Chorvátsku, sťažnosť č. 68955/11, bod 95).

5. Ak sťažovateľ namieta, že okresný súd nemal právny základ pre vydanie príkazu, bolo podľa môjho názoru pri predbežnom prerokovaní sťažovateľovej ústavnej sťažnosti dôležité posúdiť, či dôvody, ktoré okresný súd viedli k vydaniu príkazu na použitie ITP sú podľa čl. 19 ústavy a čl. 8 dohovoru z hľadiska autenticity záverov súdu ústavne udržateľné.

6. Namietaný súdny príkaz ústavný súd k dispozícii nemal. Podľa môjho názoru práve oboznámenie sa s napadnutým súdnym príkazom bolo pre ďalší postup ústavného súdu kľúčové. Namietaný príkaz súdu bol predmetom konania, teda práve naň mala byť koncentrovaná pozornosť ústavného súdu. Ak by okresný súd na výzvu ústavného súdu namietaný príkaz nepredložil, pričom sťažovateľ ho nemal možnosť k ústavnej sťažnosti pripojiť, ústavný súd by mal reagovať na takúto situáciu v závislosti od obrany tvrdeného porušovateľa (okresného súdu). V rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti nebolo k dispozícii ani namietané rozhodnutie, ktorým malo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd (príkaz), ani vyjadrenie všeobecného súdu, čo neumožňovalo ústavnému súdu spoznať autenticitu odôvodnenia namietaného ITP príkazu.

7. Bez vyhodnotenia právnej kvality odôvodnenia namietaného súdneho príkazu, príp. bez vyrovnania sa s nepredložením príkazu zo strany odporcu (všeobecného súdu), bolo odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej nenáležité. Väčšina senátu argumentuje, že priestor súdu na vyhodnocovanie dôvodnosti návrhu na vydanie príkazu je v porovnaní s priestorom vyšetrovateľa či prokurátora neporovnateľný. Ústavný súd ale vo viacerých svojich nálezočoch, v ktorých konštatoval porušenie čl. 8 dohovoru príkazmi súdov na použitie ITP, takúto okolnosť nekonštatoval (porov. I. ÚS 274/05, III. ÚS 490/2015, III. ÚS 97/2012, I. ÚS 114/2012, III. ÚS 80/08, I. ÚS 117/07, III. ÚS 133/2010).

8. Väčšina senátu tiež označila vo vzťahu k druhému príkazu súdu tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého ani nadkvalifikácia pri trestnom čine legalizácie výnosov z trestnej činnosti neumožňovala vydať príkaz na ITP za nesprávne. Uvedené konštatovanie väčšiny senátu ale nedáva odpoveď na otázku, ako sa v odôvodnení namietaného príkazu s tvrdenou nadkvalifikáciou vyrovnal okresný súd. Podľa priloženého uznesenia krajskej prokuratúry o zrušení uznesenia vyšetrovateľa o začatí trestného stíhania pri nepreukázaní ulovenia zveri nemôže obstať ani podozrenie z prečinu legalizácie výnosu z trestnej činnosti.

9. Nestotožňujem sa s odôvodnením uznesenia, že argumentácia sťažovateľa smerovala predovšetkým k namietaniu úniku informácií. Podstatou ústavnej sťažnosti bol jej predmet, a tým bol súdny príkaz. Sťažovateľ na viacerých miestach v sťažnosti konštatuje, že sťažnosť podáva proti príkazu súdu, napr. v časti „Identifikácia rozhodnutia, ktorým došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľa... sťažovateľ identifikoval rozhodnutie (príkaz), ktorý touto ústavnou sťažnosťou napadá...“, a explicitne aj v petite sťažnosti („Základné právo sťažovateľa... príkazom na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov... porušené bolo.“) a v zápätí ďalším výrokom tento príkaz súdu navrhuje zrušiť. Z rovnakých dôvodov sa preto nestotožňujem ani s odôvodnením uznesenia, v ktorom sa konštatuje, že „sťažovateľ v konečnom dôsledku ani činnosť súdu v súvislosti s vydaním príkazu nenamietal...“.

10. Namietanie súdneho príkazu je podľa môjho názoru zjavne podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Napokon sťažovateľ ako porušovateľ svojich základných práv a slobôd označil autora namietaného príkazu, a to okresný súd.

11. Stotožňujem sa s väčšinou senátu v tom, že sťažovateľ má v súvislosti so zverejnením obrazovo-zvukových záznamov možnosť domáhať sa ochrany civilnou žalobou. Na druhej strane ale ani nesúvisiaci prípad, na ktorý sa v disentovanom uznesení podporne odkazuje (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Cdo/306/2019 z 28. marca 2022, rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co/252/2017 z 23. mája 2018, rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 14C/161/2003 z 15. decembra 2016), nijako nepopiera tú líniu ochrany, ktorú uplatnil sťažovateľ. Naopak, rozsudku žalobkyne, ktorá uspela žalobou o ochranu osobnosti vo veci Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/252/2017, predchádza nález ústavného súdu v prospech identickej poškodenej žalobkyne o porušení čl. 8 dohovoru rovnako príkazom súdu na použitie ITP (III. ÚS 80/08).

12. V tejto súvislosti poukazujem tiež na nález ústavného súdu č. k. I. ÚS 114/2012 z 13. júna 2012, v ktorom ústavný súd konštatoval, že vzhľadom na to, že opravný prostriedok ani voči súhlasu, ani voči príkazu súdu na využitie ITP „nie je prípustný, dotknutá osoba nemá možnosť domáhať sa ochrany pred všeobecným súdom v súvislosti s faktom, že jej rozhovor bol odpočúvaný. Oprávnenosť vydania právoplatného súhlasu či príkazu všeobecný súd nemôže preskúmať, a to práve preto, že súhlas a príkaz sú právoplatnými rozhodnutiami, ktorými je súd viazaný, resp. z ktorých musí súd vychádzať. To sa vzťahuje tak na trestné konanie, ako

aj na prípadné občianskoprávne konanie na ochranu osobnosti (na ochranu súkromia). Odlišná je situácia v súvislosti so skutočnosťou, že na základe súhlasu či príkazu odpočúvaný telefonický rozhovor sa môže stať dôkazným prostriedkom v trestnom konaní. Dotknutá osoba, ktorej rozhovor bol takto odpočúvaný, môže v trestnom konaní pred súdom namietat' nezákonnosť odpočúvania a z toho vyplývajúcu nepoužiteľnosť odpočúvaného rozhovoru ako dôkazu. Môže však tak urobiť len pri súčasnom splnení dvoch podmienok: trestná vec musí dospieť do štádia súdneho konania a dotknutá osoba musí byť stranou v trestnom konaní či už ako obžalovaná, alebo ako poškodená. Zároveň to znamená, že ochrana zo strany trestného súdu vôbec neprichádza do úvahy v prípadoch, ktoré sa pred trestný súd vôbec nedostanú, ale ani v prípadoch takých dotknutých osôb, ktoré nie sú stranami v trestnom konaní.“. K tomu poznamenávam, že z okolností prípadu nevyplývalo také postavenie sťažovateľa v trestnom konaní, ktoré by mu umožňovalo brániť sa proti uvedenému príkazu (porov. tiež nález III. ÚS 97/2012 vo veci porušenia čl. 19 ústavy a čl. 8 dohovoru a nadväzujúci rozsudok ESLP , sťažnosť č. 58361/12).

13. Sumárne konštatujem, že všetky uvedené okolnosti ma utvrdzujú v názore, že ústavný súd mal spoznať obsah namietaného príkazu súdu, prípadne dôvod jeho nepredloženia zo strany okresného súdu, a posúdiť ústavnú sťažnosť v tom podstatnom, a síce v tom, či namietaný príkaz súdu je podľa základného práva na súkromný a rodinný život podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru udržateľný.